

Félelem és bálványimádás Az ÉnR 4,9 belső kohéziója

URBÁN ILONA ANNA

Az egezetikai midrások körébe sorolható *Énekek éneke Rabba* egyik különleges, ám viszonylag gyakran előforduló, ismétlésen alapuló alakzatának sajátossága, hogy homíliálancokat hoz létre a szövegben, melynek egyes drásái (magyarázata) egy-egy központi motívum köré épülnek. Ezek a homíliálancok különböző hosszúságúak lehetnek: a rövidebbek három drását tartalmaznak, a leghosszabb pedig nyolcat. Kutatásom arra a feltételezésre épül, hogy ezek a homíliálancok gondos munka eredményei: az egyes drások központi elemét előre megfontolt szándékkal választották ki, ami által a homíliálanc jelentése több, mint az egyes drások összessége. A homíliálancok saját belső kohézióval bírnak, amelyben a drások hatnak egymásra, és így egészében egy új jelentéssíkot hoznak létre.

Az egyik ilyen homíliálanc, az Én 4,9 („*Megdobbantottad szívemet, húgom, menyasszonyom, megdobbantottad szívemet, szemeid egyikével, nyakláncod egyikével*”) vers rabbinikus magyarázata a „*megdobbantottad a szívem*”, héber igealakjában megjelenő *szívek* és a versben megjelenő *egy* kifejezések feszülttségére és dinamizmusára épül. Ez a szakasz öt rövid, ám nehezen érthető drásából áll, mely a Kivonulás egyes eseményeire utal. Véleményem szerint a homíliálanc központi kérdése mégis inkább a félelem és a bálványimádás. Előadásom a homíliálanc ezen értelmezését mutatja be – a homíliálancok belső kohéziójával kapcsolatos általános tézis illusztrációjaképpen.